

MICE ferðapjónustan á Íslandi 2022

Ráðgjafarsvið KPMG

Júní 2023

Fyrirvari

Tengiliðir KPMG

Svanbjörn Thoroddsen

Ráðgjafarsvið

Partner, Reykjavík

KPMG Ísland

sthoroddsen@kpmg.is

Sævar Kristinsson

Ráðgjafarsvið

Senior Manager, Reykjavík

KPMG Ísland

skristinsson@kpmg.is

Tel +354 545 6000

Samantekt þessi inniheldur niðurstöður greiningar á umfangi og efnahagslegum áhrifum MICE ferðþjónustu hér á landi frá opnun Hörpu (2011) og stofnun Meet in Reykjavík (2012) til ársins 2022. Framkvæmd vinnunnar og áhersluatriði eru í samræmi við ráðningarbref dagsett 2. mars 2023.

KPMG ber ekki ábyrgð á að uppfæra efni og niðurstöður skýrslunnar í tengslum við atburði eða upplýsingar sem kunna að koma fram síðar.

Vinnan er m.a. byggð á niðurstöðum úr viðtölum og netkönnun meðal fulltrúa aðildarfélaga Meet in Reykjavík. Jafnframt aflaði KPMG upplýsinga úr ýmsum opinberum skýrslum, ársreikningum og fræðigreinum.

Ekki hefur verið framkvæmd sérstök könnun á áreiðanleika þeirra gagna sem byggt er á en miðað er við að um traustar heimildir sé að ræða. KPMG getur ekki ábyrgst nákvæmni né áreiðanleika þeirra upplýsinga sem hér koma fram né að þær séu tæmandi.

KPMG ber enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar eru á grundvelli niðurstöðu skýrslunnar. Öll ábyrgð vegna ákvarðana sem teknar verða á grundvelli skýrslunnar eða niðurstaðna sem í henni eru, er á höndum þeirra sem að málinu kunna að koma.

Efnisyfirlit

01	Mice ferðapjónusta á Íslandi	6
02	Umfang MICE ferðapjónustu á Íslandi	14
	1. Alþjóðlegar ráðstefnur og fundir	
	2. Hvataferðir	
	3. Viðburðir	
	4. Samantekt og samanburður við aðra ferðamenn	
03	Samanburður við Norðurlönd skv. ICCA	24
04	Horft fram á veginn	28

Inngangur

Greining þessi er unnin fyrir Íslandsstofu og fjallar um efnahagsleg áhrif MICE ferðapjónustunnar á Íslandi. Greiningin er gerð í tengslum við 10 ára afmæli Meet in Reykjavík. Mikið hefur breyst í ferðapjónustunni frá stofnun félagsins og nauðsynlegt þótti að staldra við og greina áhrif og tækifæri í MICE ferðapjónustunni.

Greiningin byggir á alþjóðlegum skilgreiningum ICCA á þessari tegund ferðapjónustu og var reynt að nýta samanburðarhæfar tölur frá nágrennalöndum sem viðmið. Það reyndist þó ekki þrautalaust því margir ferðapjónustuaðilar halda ekki skipulega utan um skráningu almennra ferðamanna annars vegar og MICE ferðamanna hins vegar. Nýtti KPMG ýmis opinber gögn og greiningar ásamt því að senda út könnun og taka viðtöl við hagaðila við vinnsluna.

Mikill vöxtur hefur verið í ferðapjónustunni á Íslandi á síðustu árum að undanskildum árunum þegar heimsfaraldurinn gekk yfir. Greiningin sýnir að umtalsverður ábati er af MICE ferðapjónustunni umfram hefðbundna ferðapjónustu. Má sem dæmi nefna að á árinu 2022 sköpuðu MICE ferðalangar um 15 milljörðum hærri tekjur en sambærilegur fjöldi hefðbundinna ferðamanna.

Það getur því verið umtalsverður ábati í því að bæta skráningu MICE ferðalanga og gera með því mögulegt að efla markvisst markaðs- og kynningarstarf gagnvart þessum markhópi. Það tengist einnig mögulegum fjárfestingum og annarri uppbyggingu í greininni til framtíðar.

Samantekt

Þróun og helstu vörður MICE

Upphaf MICE ferðapjónustu á Íslandi má rekja aftur til leiðtogafundarins í Höfða en í kjölfar fundarins hófst umræðan um möguleika landsins í MICE ferðapjónustu. Stofnun Ráðstefnuskrifstofu Íslands, eldgos í Eyjafjallajökli, opnun Hörpu, stofnun Meet in Reykjavík, Covid-19 og opnun fyrsta fimm stjörnu hótels í Reykjavík eru svo aðrar vörður á þróun MICE ferðapjónustu hérlendis á undanförmum árum.

Mat á umfangi MICE ferðapjónustu

Vegna smæðar landsins má skipta MICE ferðapjónustu á Íslandi í þrjá flokka. Alþjóðlegar ráðstefnur og fundir, hvataferðir og aðrir viðburðir. Efnahagsleg áhrif hvers flokks verða rakin hér að neðan.

- Alþjóðlegar ráðstefnur og fundir
 - Áætlað er að heildarfjöldi ráðstefnu- og fundargesta árið 2022 hafi verið 40 þúsund. Meðaltekjur eru áætlaðar 335 – 410 þúsund krónur á hvern ráðstefnu- og fundargest. Af því má leiða að heildartekjur af ráðstefnum og fundum hafi verið um 15 milljarðar króna fyrir árið 2022.
- Hvataferðir
 - Áætlað er að heildarfjöldi hvataferðamanna hafi verið 21 þúsund árið 2022. Meðaltekjur af hverjum hvataferðamanni eru áætlaðar 515 þúsund krónur. Heildartekjur hvataferða eru þar af leiðandi áætlaðar um 11 milljarðar króna fyrir árið 2022.
- Aðrir viðburðir
 - Áætlaður heildarfjöldi viðburðargesta árið 2022 var 17 þúsund. Meðaltekjur á hvern viðburðargest er ekki frábrugðin tekjum af hefðbundnum ferðamönnum og eru áætlaðar 189 þúsund krónur. Heildartekjur fyrir aðra viðburði eru því áætlaðar 3 milljarðar fyrir árið 2022.

Ef þær tekjur sem MICE ferðamenn skilja eftir sig eru bornar saman við meðal ferðamann kemur í ljós að ráðstefnugestur skilar 2,1x meiri tekjum og hvataferðamenn skila 2,7x meiri tekjum en meðal ferðamaður.

Samanburður við nágrannalöndin

Í samanburði við nágrannalöndin er Reykjavík í fimmta sæti yfir þær borgir með flestar ráðstefnur og fundi á árinu 2022. Ef lítið er til meðalfjölda ráðstefnugesta fellur Reykjavík í 12. sæti af samanburðarborgum, helsta ástæða þess er stærð ráðstefnurýma ásamt takmarkandi þáttum annarra innviða s.s. hótalgistingu og veitingastaða.

Sé skoðað 10 ára tímabil, frá 2013 til 2022, er hlutdeild Íslands af heildarfjölda ráðstefna í ráðstefnuhúsum á Norðurlöndum um 8,8%. Íslensk ráðstefnuhótel eru með 8,6% hlutdeild yfir sama tímabil. Íslenskir háskólar eru með 5,5% hlutdeild og ráðstefnur haldnar í öðrum viðburðarrýmum eru 2%. Heildar hlutdeild Íslands yfir tímabilið er 5,8%. Sóknartækifæri í MICE liggja því ekki einungis hjá ráðstefnuhúsum og hótelum heldur einnig hjá háskólum og öðrum viðburðarrýmum.

Samantekt á heildartekjum MICE ferðapjónustu árið 2022

Fjöldi MICE ferðamanna

78 þúsund

Meðal útgjöld í ferð

379 þús. kr.

Tekjur MICE ferðapjónustu

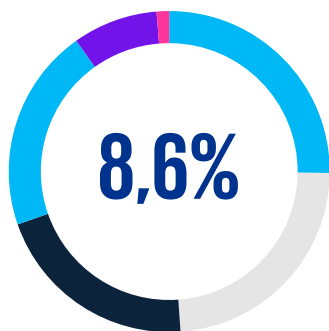
30 ma. kr.

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

Samantekt - MICE skiptir máli

30 ma. kr

Áætlaðar heildartekjur
MICE markaðarins
árið 2022

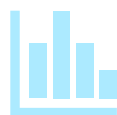
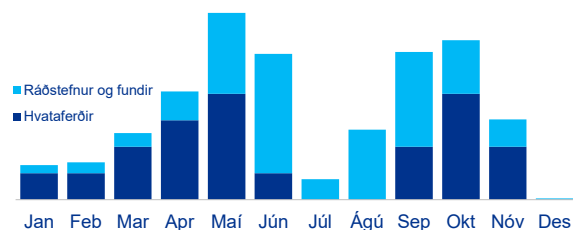

Hlutdeild Íslands í fjölda
MICE ráðstefna og funda á
Norðurlöndunum er 8,6%
m.v. árið 2022

MICE dregur úr árstíðarsveiflum

Helstu álagspunktur MICE ferðaþjónustu er fyrir utan háönn íslenskrar ferðaþjónuðustu og draga þannig úr árstíðarsveiflum innan greinarinnar

Dreifing MICE ferðamanna yfir árið

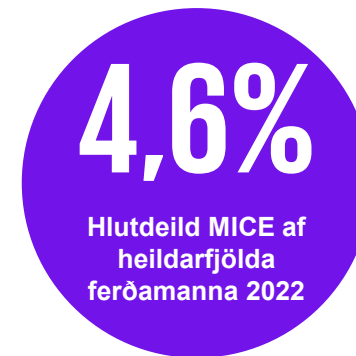
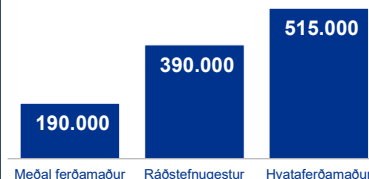
15 ma. kr

Áætlaðar heildartekjur af
ráðstefnum og stærri fundum
árið 2022

78.000

Áætlaður fjöldi MICE
ferðamanna árið 2022

Tekjur af ráðstefnu- og
hvataferðalöngum eru
umtalsvert hærri en af
hefðbundnum ferðamanni
eða 2,1x og 2,7x hærri.

11 ma. kr

Áætlaðar heildartekjur af
hvataferðum árið 2022

3 ma. kr

Áætlaðar heildartekjur af
viðburðum árið 2022

1.

MICE

**ferðapjónusta á
Íslandi**

Alþjóðleg skilgreining á MICE

Skammstöfunin MICE stendur fyrir *Meetings, Incentives, Conferences and Events* og er sú skilgreining sem almennt er stuðst við í umfjöllun um þessa tegund ferðapjónustu. Alþjóðasamtök um ráðstefnur og viðburði (*the International Congress and Convention Association, ICCA*) heldur þessari skilgreiningu á lofti en samtökin eru regnhlífarsamtök aðila sem sinna MICE ferðapjónustu.

Áherslumunur er milli landa og aðildarfélaganna hversu nákvæmlega ofangreindri skilgreiningu er fylgt, enda er MICE markaðurinn ólíkur milli landa og svæða. Í einhverjum tilfellum er til einföldunar rætt um *Meeting industry* til að ná utan um allar tegundir MICE ferðapjónustu.

Fundir (e. Meetings)

Alþjóðlegir fundir sem haldnir eru reglulega og þátttakendur eru fleiri en 50 manns.

Staðsetning er mismunandi frá einu skipti til annars og hefur farið á milli a.m.k. 3ja landa.

Ráðstefnur (e. Conferences)

Fjölbjóðlegar ráðstefnur þar sem áhersla er á miðlun þekkingar og umræður sem fylgja skilgreindu umræðuformi. Tengslamyndun er mikilvægur þáttur ráðstefna.

Hvataferðir (e. Incentives)

Ferðir sem hafa það að meginmarkmiði að umbuna og hvetja og skemmtun er rauður þráður í dagskránni.

Viðburðir (e. Events)

Sýningar, kaupstefnur og kynningar eru í forgrunni þessara viðburða. Þeir geta staðið yfir í nokkra daga og verið afar stórir í umfangi, bæði hvað varðar þátttakendafjölda og rými sem tengist sýningahaldi.

Flokkun MICE ferðapjónustu

Alþjóðlegar skilgreiningar MICE ferðapjónustu eiga misvel við íslenska MICE markaðinn. Smæð hans gerir það að verkum að sumar tegundir MICE ferðapjónustu eiga auðveldar uppdráttar en aðrar og innviðir mæta misvel mismunandi þörfum ólíkra tegunda MICE ferðapjónustu.

Í greiningu KPMG er stuðst við eftirfarandi flokkun MICE ferðapjónustu:

Alþjóðlegar ráðstefnur og fundir

- Alþjóðlegar ráðstefnur sem haldnar eru hérlendis eru oft litlar í samanburði við þær sem haldnar eru erlendis.
- Lítil munur er á umfangi alþjóðlegra funda og ráðstefna hérlendis og því eru þessar tvær greinar MICE ferðapjónustu teknar saman þegar Ísland á í hlut.
- Alþjóðlegar ráðstefnur, sem aðeins eru haldnar hérlendis og falla ekki undir skilgreiningu ICCA eru hérlendis taldar hluti af MICE markaðnum, s.s. Arctic Circle, Reykjavík Global Forum – Women leaders og EVE Fanfest.

Hvataferðir

- Skemmtun og afþreying er aðalmarkmið hvataferða sem oft er umbun til starfsmanna eða skipulagt uppbrot á hefðbundinni vinnu.
- Hvataferðahópar eru mismunandi stórir en algengast er að þátttakendur í ferðinni komi og fari allir á sama tíma
- Algengt er að greiðandi ferðarinnar sé einn aðili, ýmist fyrirtæki eða félag.
- Fjölbreyttir afþreyingarmöguleikar eru á dagskrá hvataferða og náttúra Íslands er aðalvettvangur þeirra.

Aðrir viðburðir

- Sölu- og vörusýningar, auglýsinga- og markaðsferðir teljast til MICE ferðapjónustu.
- Hér á landi er algengt að telja stóra almenningsviðburði til MICE ferðapjónustu .s.s Reykjavíkurmaraþon og Iceland Airwaves.

Þróun MICE ferðapjónustu á Íslandi

Styrkleikar Íslands sem MICE áfangastaður

Ferðapjónustan hefur proskast og vaxið gríðarlega seinasta áratuginn. Í viðtölum við fólk úr greininni ásamt spurningakönnun sem send var á hagaðila voru neðangreindir þættir nefndir sem helstu styrkleikar Íslands sem MICE áfangastaður.

Nálægð við óspillta náttúru

Auðvelt er fyrir MICE gesti að komast í snertingu við náttúruna þó staðsetning ráðstefnu og funda sé oftast á höfuðborgarsvæðinu. Stuttur ferðatími og fjölbreytt úrval náttúrutengdrar afþreyingar gerir Ísland að ákjósanlegum leikvelli hvataferðalanga.

Aðgengi er með besta móti

Innan höfuðborgarinnar eru helstu viðburða- og gististaðir í göngufæri og auðvelt er fyrir gesti að komast leiðar sinnar um miðborgina, sem er miðpunktur alþjóðlegra ráðstefna og funda á Íslandi.

Vel menntað og reynslumikið starfsfólk

Eftirsótt er að starfa í MICE ferðapjónustu. Þangað velst reynslumikið starfsfólk, sem býr yfir mikilli þekkingu á íslenskrri og erlendra ferðapjónustu og leggur sig fram við að mæta þörfum viðskiptavina.

Tíðar flugsamgöngur

Góðar flugsamgöngur beggja vegna Atlantshafsins gera Ísland að ákjósanlegum MICE áfangastað. Staðsetningin er til þess fallin að stytta samanlagðan ferðatíma gesta.

Skýr rammi ferðapjónustu

Skýrari rammi utan um ferðapjónustu ásamt aukinni tækniþróun hefur leitt til meiri fagmennsku í greininni. Það á einnig við MICE ferðapjónustu.

Ísland er öruggur áfangastaður

Ísland er friðsæll staður þar sem gestir finna til öryggis. Þrátt fyrir margvíslega náttúruvá er óbeisluð náttúran aðdráttarafli fyrir ferðamenn til að upplifa sig í „öruggri lífshættu“.

Hátt þjónustustig og mikil gæði

Hátt þjónustustig og mikil gæði standa að baki hærri verðlagningu í MICE ferðapjónustu. Gerðar eru miklar kröfur til MICE ferðapjónustuaðila og viðskiptavinir eru tilbúnir til að greiða fyrir hágæða þjónustu.

Stuttar boðleiðir láta hluti gerast hratt

Stuttar boðleiðir, lítill markaður og gott tengslanet milli ferðapjónustuaðila tryggja að hlutir geti gerst mjög hratt.

Skammur viðbragðstími og „þetta reddast“ viðhorfið hefur gert ferðapjónustunni kleift að bregðast við með framúrskarandi þjónustu, oft með litlum fyrirvara

Áskoranir MICE innviða

MICE kallar á sterka innviði hvort tveggja fyrir ráðstefnur og hvataferðir. Í viðtölum við fólk úr greininni ásamt spurningakönnun sem send var á hagaðila voru neðangreindir þættir nefndir sem helstu áskoranir innviða til áframhaldandi vaxtar Íslands sem MICE áfangastaðar.

Hótel

Hótelgisting er takmarkandi þáttur í ferðapjónustunni í dag. Vöntun er á gistirými af tilteknum gæðum fyrir MICE ferðamenn.

Aðstaða

Aðstaða til að brjóta upp ráðstefnur í smærri umræðuherbergi takmörkuð.

Veitingastaðir

Stærri veitingastaðir sem geta tekið á móti stórum hópum eru takmarkandi þáttur.

Sýningarsvæði

Sýningarsvæði og viðburðarými deilt með öðrum notendum, s.s. íþróttastarfi sem takmarkar notkunarmöguleika.

Landsbyggðin

Innviðir á landsbyggðinni mæta ekki þörfum MICE ferðamanna nægilega vel.

Samgöngur

Samgöngur milli Keflavíkur og Reykjavíkur, og eins innan höfuðborgarsvæðisins þarf að bæta. Gengur ekki til framtíðar að allir ferðamenn séu á bíflaigubílum í miðborginni. Borgarlína gæti skipt sköpum.

Áskoranir ytri þátta MICE

Miklum vexti ferðapjónustunnar síðastliðinn áratug hafa fylgt vaxtarverkir. Í viðtölum við fólk úr greininni ásamt spurningakönnun sem send var á hagaðila eru neðangreindir þættir nefndir sem helstu áskoranir ytri þátta til áframhaldandi vaxtar Íslands sem MICE áfangastaðar.

Hátt verðlag og gengisáhætta

Hækkandi verðlag og gengisáhætta getur haft í för með sér að verð og gæði hætta að haldast í hendur og Ísland verði of dýr áfangastaður fyrir MICE.

Þolmörk heimafólks

Mikill fjöldi ferðamanna og skortur á stýringu þeirra getur valdið neikvæðu viðhorfi íbúa og heimafólks til ferðamanna almennt.

Þolmörk náttúru

Óheftur aðgangur að vinsælum náttúruperlum getur valdið skemmdum á þeim og dregið úr upplifun gesta.

Sjálfbærni

Aukin umhverfisvitund hefur fengið fólk til að endurskoða ferðavenjur. Ferðamenn kjósa aðra valkosti en flug til að minnka losun vegna ferðalaga og það hefur áhrif á Ísland sem áfangastað. Einnig eru komnar fram auknar kröfur um umhverfisvottanir ferðapjónustuaðila.

Tækifæri

Vetrarferðamennska

Sóknartækifæri í vetrarferðamennsku. Myrkrið, norðurljós og vetur á hjara veraldar hafa aðdráttarafl fyrir MICE ferðamenn líkt og aðra.

Landsbyggðin

Styrkja innviði á landsbyggðinni til að nýta landið og dreifa álagi. Fundir og smærri ráðstefnur eiga heima utan höfuðborgarsvæðisins, rétt eins og hvataferðir.

Vörukynningar

Tækifæri felast í minni vörukynningum og markaðsferðum þar sem náttúra Íslands er í bakgrunni.

Íslenskt hugvit

Tækifæri til aukinnar markaðssetningar í tengslum við íslenska nýsköpun, sjálfbærni, jafnréttismál, miðlun þekkingar, jarðvarma og háskólasamfélagið.

Þjóðarhöll

Stærri viðburðarsalur sem rúmar stærri vörukynningar og nýtist í ráðstefnuhald.

Ný þjóðarhöll svarar þessu kalli en samnýting með íþróttum leiðir til takmörkunar á notkun fyrir MICE ferðapjónustu.

Stýring ferðamanna

Aukið ákall er um stýringu ferðamanna að helstu náttúruperlum til að stuðla að jákvæðri upplifun ferðamanna og vernd náttúrugæða í sátt við samfélagið.

2.

Umfang MICE ferðapjónustu á Íslandi

Alþjóðlegir fundir og ráðstefnur

Alþjóðlegar ráðstefnur og fundir

Áðferðarfræði við áætlun fjölda ráðstefnu- og fundagesta

Eins og áður hefur verið nefnt vantar ítarlegri gögn um MICE markaðinn á Íslandi. Af þeim sökum hefur verið farið sýnilega að áætla þann fjölda sem kemur til landsins á ráðstefnur eða til stærri funda.

Gagnagrunnur Meet In Reykjavík hefur að geyma hluta af þeim fundum og ráðstefnum sem fram fara á Íslandi á ári hverju. Eftir viðtöl og kannanir hjá hagaðilum sem og stjórnendum MIR er gengið út frá þeirri forsendu að gagnagrunnur MIR nái yfir um helming markaðarins.

Á árinu 2022 var fjöldi erlendra ráðstefnu- og fundagesta um 20 þúsund samkvæmt gagnagrunni MIR. Þá hefur verið gert ráð fyrir að um 10% þeirra sem sækja viðburði séu Íslendingar. Fjöldi Íslendinga byggir bæði á samtölum við hagaðila og einnig greiningum sem áður hafa verið gerðar á þessum markaði.

Heildarfjöldi funda- og ráðstefnugesta hefur því verið áætlaður um 40 þúsund gestir. 10% öryggisbil gefur bil frá 33 þúsund og upp í 50 þúsund gesti. Við úrvinnslu skýrslunnar og áætlun tekna verður stuðst við tæpa 40 þúsund gesti.

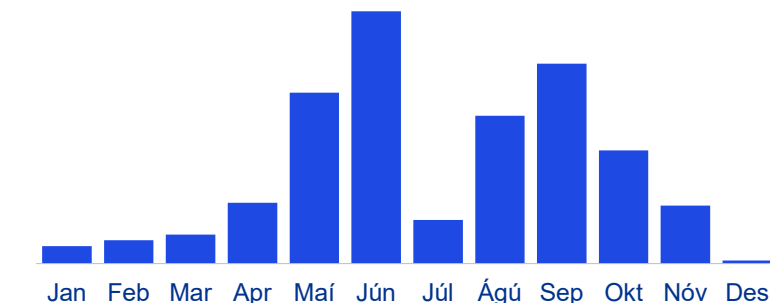
Áætlaðar tekjur

Ljóst er að tekjur af hverjum ráðstefnu- og fundagesti geta spannað stórt verðbil. Við áætlun á efnahagslegum áhrifum ráðstefnumarkaðarins hefur af þeim sökum verið sett upp reiknilíkan til að áætla meðalkostnað á hvern ráðstefnugest.

Forsendur líkansins byggja á upplýsingum frá hagaðilum og er leitast við að draga fram þær tekjur sem hljóta af þessum hópi ferðamanna. Við útleiðslu á meðaltekjum á hvern ráðstefnu- og fundagest er einnig tekið tillit til þess hvenær á árinu ráðstefnan fer fram, en bróðurpartur af þeim gestum sem skráðir eru samkvæmt gagnagrunni MIR, kemur á háðann ferðapjónustu á Íslandi, frá maí til september.

Við útleiðslu á tekjum er einnig gert ráð fyrir að ákveðinn hluti ferðamanna taki með sér fylgdarlið og gisti lengur en ráðstefnan varir. Nánari útlitun á forsendum má sjá í viðauka.

Dreifing ráðstefnu og fundagerðamanna yfir árið

Heimild: ICCA Business Intelligence Tool og KPMG greining.

Viðtæk virðisikeða ráðstefnu- og fundahalds

Fyrir utan flug

240 manna ráðstefna skapar 80 milljónir í tekjur

Gisting

Fundarsalir

Flutningur

Veitingar

Verslun

Afþreying

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

Heildartekjur vegna ráðstefnu- og fundargesta um 15 milljarðar króna

Meðal ráðstefnugestur

KPMG hefur sett upp líkan til að áætla tekjur sem hljótast af um 240 manna ráðstefnu. Búið er að verðleggja flesta þætti virðisheðjunnar en óbeinn kostnaður eins og fataverslun hefur verið haldið utan þessarar áætlunar.

Gert er ráð fyrir að meðalráðstefnugestur skapi tekjur frá 430 þúsund krónum upp í 550 þúsund krónur með flugi, eftir því hvenær ársins hann ferðast. Ef flug er tekið út fyrir reikning, er þetta frá 335 þúsund upp í 410 þúsund krónur á hvern gest. Séu þessar tölur reiknaðar niður á dag eru þetta frá 79 þúsund krónum upp í 96 þúsund krónur á dag án flugs.

Þessar tölur samræmast vel þeim tölum sem sjá má frá ICCA frá árinu 2022, en meðalútgjöld þar á hvern ferðamann eru um 800 dollarar. Á meðalgengi ársins 2022 var það um 108 þúsund krónur. Þar sem ICCA tölur ná aðeins yfir ráðstefnur og fundi yfir 50 manns, er gengið út frá þeirri forsendu að smærri fundir geti þýtt lægri tekjur á hvern fundargest. Af þeim sökum er hóflega áætlað við útleiðslu á tekjum á hvern ráðstefnu- og fundargest.

Á árinu 2011 var gerð skýrsla um Áhrif tónlistar- og ráðstefnuhússins Hörpu á komur erlendra ferðamanna. Áætlaðar tekjur á hvern ráðstefnuferðamann, á verðlagi 2023 voru á bilinu 68-98 þúsund krónur með flugi. Gera má ráð fyrir að með auknu framboði veitingastaða og afþreyingar hafi útgjöld á hvern ferðamann aukist.

Heildartekjur áætlaðar um 15 milljarðar króna

Áætlaður fjöldi gesta sem komu vegna ráðstefna og funda árið 2022 var tæplega 40 þúsund. Þegar búið er að skipta þeim hlutfallslega eftir því hvort þeir koma á háönn eða ekki, eru heildartekjur reiknaðar með því að margfalda fjölda með meðaltekjum á hvern ráðstefnu- og fundargest.

Samkvæmt ofangreindum forsendum skapa þessir 40 þúsund ferðamenn um 15 milljarða króna í gjaldeyristekjur.

335-410 þúsund krónur á hvern ráðstefnugest
Meðaltekjur án flugs

79-96 þúsund krónur á dag á hvern ráðstefnu- og fundargest
Meðaltekjur án flugs

**Heildartekjur af
ráðstefnum og stærri
fundum eru áætlaðar
um 15 milljarðar**

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila, skýrsla hagfræðistofnunar HÍ um Áhrif tónlistar- og ráðstefnuhússins Hörpu á komur erlendra ferðamanna, gagnagrunnur ICCA og KPMG greining.

Hvataferðir

Fjöldi hvataferðamanna áætlaður 22 þúsund árið 2022

Aðferðafræði við áætlun fjölda hvataferðamanna

Eins og fram hefur komið er formlegu utanumhaldi um töluleg gögn um MICE ferðamennsku ábótavant og er hvataferðamennska þar engin undantekning. Í ljósi þess að fjöldi fyrirtækja (e. Destination Management Company - DMC) sem taka að sér skipulag á slíkrri ferðamennsku er tæmandi var farin sú nálgun að áætla fjölda ferðamanna sem heimsótti landið á vegum hvers aðila fyrir sig.

Í gegnum viðtöl, símtöl og tölvupósta fékk KPMG upplýsingar um fjölda gesta frá 10 af þeim 16 DMC sem KPMG er kunnugt um. Fyrir þau fyrirtæki sem eftir standa áætlaði KPMG hlutfall hvataferða af heildartekjum og gerði ráð fyrir að heildartekjur félagana hafi fimmfaldast á milli 2021 og 2022. Niðurstaða þessarar nálgunar er að rúmlega 15 þúsund hvataferðamenn hafi komið hingað til lands á vegum íslenskra DMC.

Að auki þarf að taka tillit til þess að hluti hvataferðamanna kemur til landsins á vegum erlendra DMC eða í ferðum sem skipulagðar eru af sérstökum deildum innan fyrirtækjanna sjálfra, t.d. þegar um stór alþjóðleg félög er að ræða. Samkvæmt upplýsingum aðila úr greininni má gera ráð fyrir að 30% hvataferða séu skipulagðar af aðilum utan Íslands. Heildarfjöldi hvataferðamanna á árinu 2022 er því áætlaður 22 þúsund.

Algeng stærð í hópi er um 60 manns sem gerir fjölda hvataferða um 359 á hverju ári.

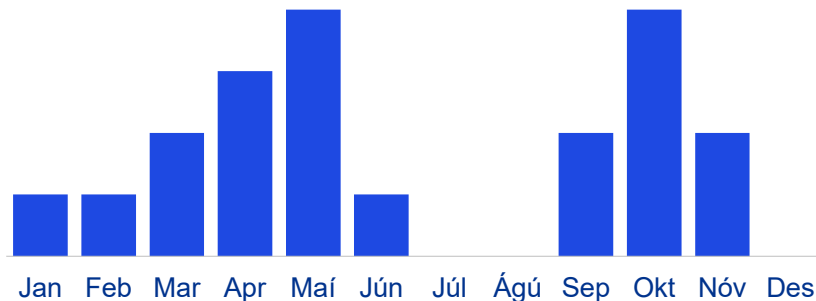
Viðmælendur voru sammála um að hvataferðamenn komi venjulega til landsins utan háannatíma og lina þar af leiðandi árstíðasveifluna eins og sjá má á myndinni hér til hliðar.

Áætlaðar tekjur hvataferðamanna árið 2022

Í samræmi við viðtöl, könnun og símtöl við innlenda DMC er algeng eyðsla á ferðamann í hvataferð, fyrir utan flug, u.þ.b. 435 þús.kr. Hinsvegar er eyðsla hópa mjög mismunandi og getur verið allt upp í 3,6 m.kr. á mann. Ljóst er að þessi hópur hffir verulega upp meðaltal eyðslu hvataferðamanna, en hversu stór hann er er óljóst. Ef gert er ráð fyrir að 2,5% hvataferðamanna séu af þessum toga hækkar meðaleyðsla á ferðamann upp í 515 þús.kr.

Byggt á þessum forsendum voru tekjur hvataferða fyrir utan flug 11.078 m.kr.

Dreifing hvataferðamanna yfir árið

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

Viðtæk virðishefja hvataferða

Fyrir utan flug

60 manna hvataferð skapar 30 milljónir í tekjur

Gisting

Aðstaða

Flutningur

Veitingar

Verslun

Afþreying

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

Viðburðir

Um 17 þúsund ferðamenn sóttu viðburði árið 2022

Aðferðafræði við áætlun fjölda erlendra viðburðagesta

Vitað er að ýmsir viðburðir sem haldnir eru á Íslandi vekja athygli utan landsteinanna og geta verið kveikjan að ferð til landsins.

Í gegnum tíðina hafa þetta verið viðburðir af ýmsu tagi svo sem tónlistarhátíðir, keppnishlaup og aðrir íþróttaviðburðir þar sem ferðamenn koma ýmist sem iðkendur eða áhorfendur.

- Dæmi um tónlistarhátíðir: Iceland Airwaves, sem haldin er árlega, Sónar sem síðast var haldin 2018, Secret Solstice sem haldin var síðast 2019.
- Dæmi um íþróttaviðburði: Reykjavíkumaraþon, Laugavegshlaupið, Miðnæturlaup Suzuki, Landsmót hestamanna, Smáþjóðaleikar (síðast á Íslandi 2015) og tilfallandi landsleikir.
- Aðrir viðburðir: GayPride, vörusýningar, EVE Fanfest (er innifalið í ráðstefnugreiningunni)

Við mat á fjölda erlendra ferðamanna sem koma til Íslands í tengslum við viðburði var leitað eftir fréttatilkynningum um tilkynntan fjölda, auk þess sem KPMG setti sig í samband við forsvarsmenn ýmissa viðburða til að áætla fjölda erlendra gesta. Í sumum tilvikum gátu forsvarsmenn ekki gefið upp fjölda erlendra gesta þar sem ekki er haldið utan um þær upplýsingar sérstaklega.

Í ljósi þess að þessir viðburðir eru flestir þess eðlis að fólk er að nýta frítíma sinn í ferðalagið er ekki ástæða til þess að halda að neyslumynstur þessara ferðamanna sé annað en almenns ferðamanns. Þar af leiðandi gerði KPMG ekki tilraun til að áætla fjölda ferðamanna umfram þá viðburði þar sem fjöldi gesta er tiltölulega þekktur, eða 17 þúsund manns.

Samkvæmt greiningu KPMG eyðir meðal ferðamaður 189 þús.kr. í ferð sinni til Íslands, að flugi undanskildu. Sjá nánari útskýringu á greiningu á meðal ferðamanninum á bls. 22.

Heildartekjur vegna viðburða á Íslandi á árinu 2022 eru því áætlaðar 3.188 m.kr.

Samantekt á heildartekjum viðburðahalds árið 2022 Áætlun utan flugs

Fjöldi viðburðagesta

17 þúsund

Meðal útgöld í ferð

189 þús. kr.

Tekjur viðburðahalds

3.188 m.kr.

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

Samantekt og samanburður við almenna ferðamenn

Dýrmætir viðskiptavinir

Meðal ferðamaður

Til þess að leggja mat á það hvort að MICE ferðamenn sé ákjósanlegur viðskiptavinahópur þarf að bera þá saman við meðal ferðamanninn sem sótti landið heim árið 2022.

Í fjárhagsgreiningu ferðapjónustunnar sem KPMG vann í mars árið 2023 voru heildartekjur greinarinnar árið 2022 áætlaðar 409 ma.kr. Heildar gistinætur það ár voru 8,8 milljón en þar af voru gistinætur Íslendinga 1,9 milljón eða sem nemur 21,6%. Heildartekjur greinarinnar vegna erlendra ferðamanna eru því áætlaðar 321 ma.kr. Fjöldi erlendra ferðamanna sem komu til landsins í gegnum Keflavíkurflugvöll var 1,7 milljón á árinu 2022. Tekjur af hverjum ferðamanni voru því 189 þús.kr.

Samanburður við MICE

Eins og sjá má í töflunni hér til hliðar er ljóst að MICE viðskiptavinir skila meiri tekjum til landsins en meðal ferðamaður, þar sem hvataferðamaður skilar 2,7 sinnum meira og ráðstefnuferðamaður 2,1 sinnum meira.

Hvernig þetta dreifist á milli undirgreina ferðapjónustunnar er mismunandi. Í viðtölum við lykilaðila í greininni kom fram að fyrir þeim eru MICE ferðamenn allt frá því að skapa helmingi meiri tekjur upp í að skapa 10 sinnum meiri tekjur en meðal ferðamaður.

Þá má heldur ekki horfa fram hjá þeirri staðreynd að hvataferðamenn, sértaklega, eru ekki eingöngu eftirsóknarverðir vegna þess að þeir skapi meiri tekjur en venjulegur ferðamaður, heldur þjóni þeir einnig þeim tilgangi að lina árstíðasveifluna sem lengi hefur verið áskorun íslenskrar ferðapjónustu.

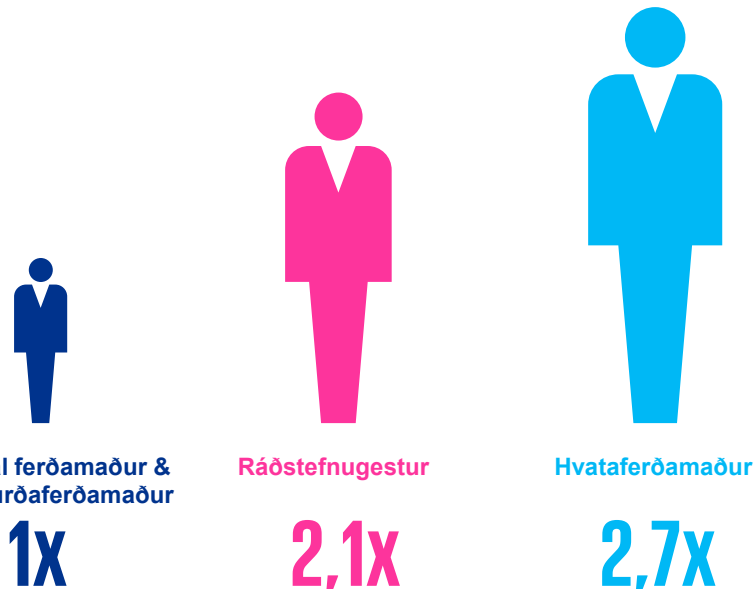
MICE skiptir máli

Fjöldi MICE ferðamanna er áætlaður 78 þúsund árið 2022 eða sem samsvarar 4,6% af heildarfjölda ferðamanna það ár. Á sama tíma voru tekjur MICE ferðamanna 9,3% af heildartekjum erlendra ferðamanna utan flugs, eða tæplega 30 ma. kr.

Neyslumynstur þessara MICE ferðalanga hefur því skapað 15 milljörðum hærri tekjur en af sambærilegum fjölda hefðbundinna ferðamanna.

Samanburður tegunda ferðamanna					
kr.	Fjöldi	Tekjur á dag	Fjöldi gistinátta	Heildar tekjur	MICE margfaldari
Ráðstefnugestur	39.758	91.058	4,3	387.411	2,1
Hvataferðamaður	21.520	145.512	3,5	514.750	2,7
Viðburðir	16.900	46.010	4,1	188.643	1,0
Samtals MICE	78.178	96.310	3,9	379.496	2,0
Venjulegur ferðamaður	1.700.000	46.010	4,1	188.643	1,0

Heimild: Viðtöl og könnun KPMG meðal hagaðila og KPMG greining.

3.

**Samanburður við
Norðurlöndin
skv. ICCA**

Fjöldi ICCA ráðstefna og gesta

Í samanburði við nágrannalöndin er Reykjavík í 5. sæti yfir þær borgir á Norðurlöndum með flestar ráðstefnur og fundi á árinu 2022, 55 talsins. Gautaborg og Árósar raða sér fyrir neðan Reykjavík með 39 og 30 ráðstefnur og fundi.

Ef litið er til fjölda ráðstefnugesta í stað fjölda ráðstefna hafa Reykjavík og Gautaborg sætaskipti. Meðalfjöldi ráðstefnugesta í Gautaborg (342) er töluvert hærra en í Reykjavík (225). Þennan mun má meðal annars rekja til þess að innviðir í Gautaborg til að halda stærri ráðstefnur eru betri en í Reykjavík. Ef horft er til meðalfjölda ráðstefnugesta þá er Reykjavík í 12. sæti af samanburðarborgum.

Árósar samanburðarborg?

Það fyrsta sem blasir við þegar litið er til samanburðar ráðstefnurnýma á Norðurlöndunum er að í hinum löndunum, að Færeyjum undanskildum, taka ráðstefnurnýmin allt upp í 12 þúsund manns.

Þegar horft er til stærðar ráðstefnusala ásamt fjölda ráðstefna er margt líkt með Reykjavík og Árósum sem ráðstefnuborg. Báðar borgir samnýta tónlistarhús sem ráðstefnusal sem hefur svipað rými. Meðalfjöldi gesta er nánast sá sami 225 í Reykjavík og 226 í Árósum.

Aðrir staðir á Íslandi inná listanum með alþjóðlegar ráðstefnur árið 2022 eru:

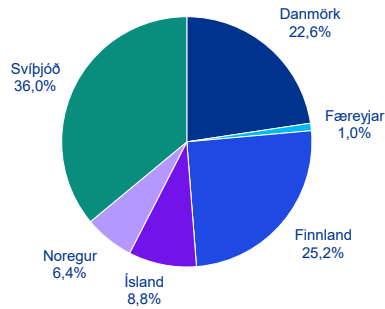
- Selfoss með 3 ráðstefnur og 483 gesti.
- Hólar með eina ráðstefnu og 81 gest.
- Hveragerði með eina ráðstefnu og 65 gesti.
- Höfn í Hornafirði með eina ráðstefnu og 53 gesti.

Samanburður við nágrannalönd 2022					
Borg	Fjöldi viðburða	Fjöldi gesta	Meðalfjöldi	Nafn helsta ráðstefnusals	Hámarksfjöldi
Noregur samtals	148	35.905	243		
Osló	67	20.114	300	Norway Convention Center	12.000
Björgvin	17	4.642	273	The Grieg Hall	3.500
Stafangur	7	2.644	378	Stavanger Forum	4.000
Þrándheimur	16	3.014	188	Trondheim Spektrum	8.500
Tromsø	6	1.116	186	Clarion Hotel The Edge	1.000
<i>Aðrir staðir</i>	<i>35</i>	<i>4.375</i>	<i>125</i>		
Danmörk samtals	169	79.339	469		
Kaupmannahöfn	102	64.071	628	Bella Center Copenhagen	8.600
Árósar	30	6.782	226	Musikhuset Aarhus	1.800
Álaborg	7	1.215	174	Musikkens Hus	4.143
Óðinsvé	8	3.428	429	Odense Congress Center	8.300
<i>Aðrir staðir</i>	<i>22</i>	<i>3.842</i>	<i>175</i>		
Ísland samtals	61	13.062	214		
Reykjavík	55	12.380	225	Harpa	2.500
<i>Aðrir staðir</i>	<i>6</i>	<i>682</i>	<i>114</i>		
Svíþjóð samtals	179	55.798	312		
Stokkhólmur	66	24.187	366	Stockholmsmässan	12.000
Gautaborg	39	13.346	342	Gothia Towers	8.800
Malmö	12	6.497	541	Malmö Arena	12.000
Lundur	8	781	98	AF-Borgen	500
<i>Aðrir staðir</i>	<i>54</i>	<i>10.987</i>	<i>203</i>		
Færeyjar samtals	9	1.357	151		
Þórshöfn	9	1.357	151	Hotel Torshavn	110
Finnland samtals	146	37.814	259		
Helsinki	69	20.534	298	Messukeskus Helsinki	10.000
Turku	15	3.015	201	Turku Fair Center	4.000
Tampere	20	3.269	163	Tampere exb center	2.000
Espoo	15	5.186	346	Dipoli	1.500
<i>Aðrir staðir</i>	<i>27</i>	<i>5.810</i>	<i>215</i>		

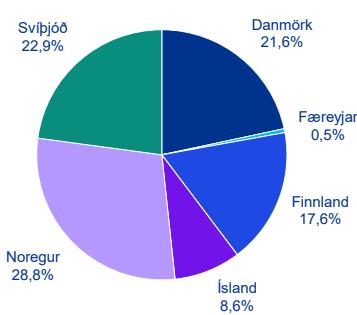
Heimild: ICCA Business Intelligence Tool og KPMG greining.

Samanburður milli Norðurlanda

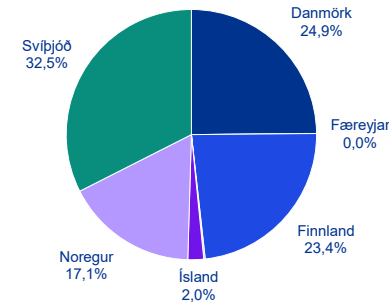
Ráðstefnur haldnar í ráðstefnuhúsi

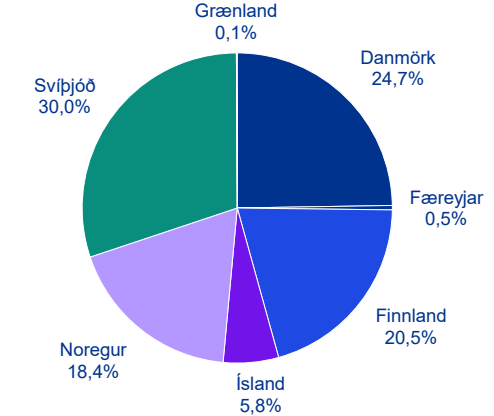
Ráðstefnur haldnar á ráðstefnuhótel

Ráðstefnur haldnar í öðrum viðburðarrýmum

Heildar hlutfélagi ráðstefna samanburðarlanda

Hlutfélagi Íslands af heildarfjölda ráðstefna í ráðstefnuhúsum á Norðurlöndunum er 8,8% ef miðað er við allar ráðstefnur sem haldnar hafa verið frá 2013 – 2022.

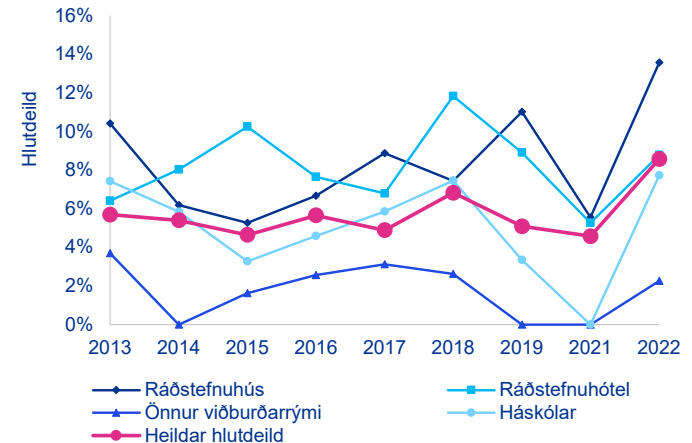
Íslensk ráðstefnuhótel eru með 8,6% hlutfélagi í samanburði við önnur ráðstefnuhótel á Norðurlöndum yfir sama tímabil.

Þegar hlutfélagi Íslands er skoðuð s.l. 10 ár miðað við heildar fjölda ráðstefna og funda eftir löndum óháð vettvangi fundarins þá er hún 5,8%

Af því má leiða að sóknartækifæri séu ekki einungis hjá ráðstefnuhúsum og hótélum heldur einnig hjá öðrum, t.d. innan háskólanna en þar er hlutfélagi Íslands 5,5% yfir sama tímabil.

Önnur viðburðarrými eru af skornum skammti hér á landi og yfirleitt samnýtt með íþróttastarfi. Af því leiðir að erfitt getur reynst að nýta þá staði til ráðstefnuhalds. Sjá má að hlutfélagi Íslands í ráðstefnum í öðrum viðburðarrýmum er 2% og liggja þar vaxtartækifæri til að auka heildar hlutfélagi landsins í MICE.

Þróun hlutfélagar Íslands í ráðstefnuhaldi í samanburði við Norðurlöndin

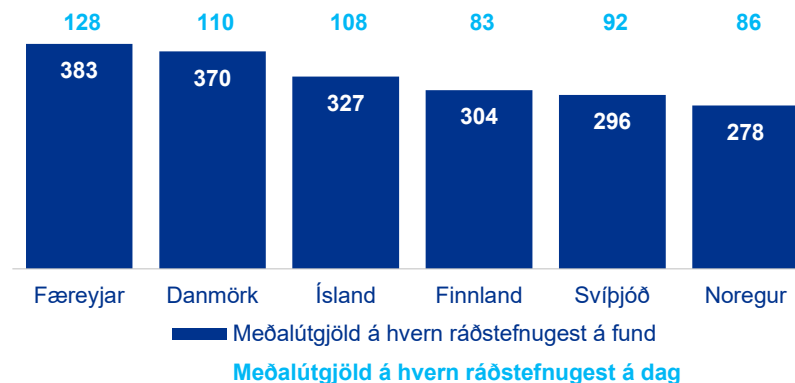
*Árið 2020 ekki samanburðarhæft og því ekki inni í greiningunni
Heimild: ICCA Business Intelligence Tool og KPMG greining.

Er Ísland dýrari MICE áfangastaður?

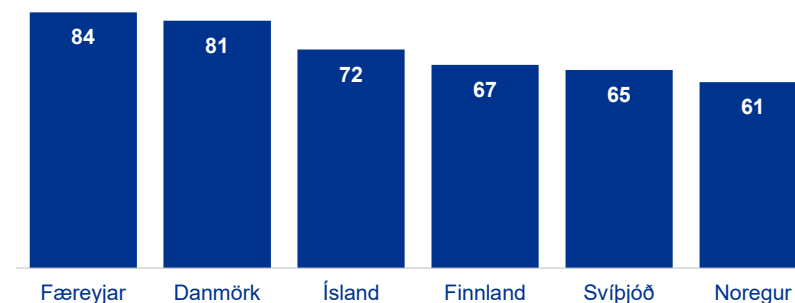
Í viðtölum og spurningarkönnun sem KPMG framkvæmdi meðal hagaðila í MICE ferðaþjónustu komu fram áhyggjur af því að Ísland gæti orðið of dýr áfangastaður fyrir MICE ferðamenn. Í samanburði við Norðurlöndin voru Færeyjar og Danmörk dýrari áfangastaðir en Ísland árið 2022. Finnland, Svíþjóð og Noregur voru að sama skapi ódýrari kostur en Ísland.

Meðaltími ráðstefna er mismunandi milli landa. Ráðstefnur eru að meðaltali lengstar í Finnlandi eða 3,6 daga. Næst lengstar eru þær í Danmörku og Noregi 3,4 dagar. Ísland, Færeyjar og Svíþjóð koma þar á eftir með meðallengd uppá 3,3 daga.

Meðalútgjöld ráðstefnugesta á fund og á dag 2022
í þúsundum króna

Meðal þátttökugjald ráðstefnugesta á fund 2022
í þúsundum króna

Heimild: ICCA Business Intelligence Tool og KPMG greining.

4.

**Horft fram á
vegin**

Tækifæri til stefnumörkunar

Hagur heildarinnar að fyrirtæki skilgreini MICE markaðinn með sambærilegum hætti

Skipulögð gagnasöfnun og skýr rammi styðja við greiningu á þróun og árangri

Samræmdar skilgreiningar á viðskiptavinahópi auðvelda greiningu á umfangi og þróun markaðar. Bersýnilega kom í ljós við úrvinnslu þessarar skýrslu að MICE ferðalangur fyrir einum hagaðila, er það ekki endilega fyrir öðrum.

Skilningur á hlutdeild og umfangi er grunnur að markvissri sókn í málaflokknum

Þegar búið er að ná utan um helstu stærðir markaðarins og setja í samhengi við tækifærin, er hægt að leggja drög að markvissri sókn.

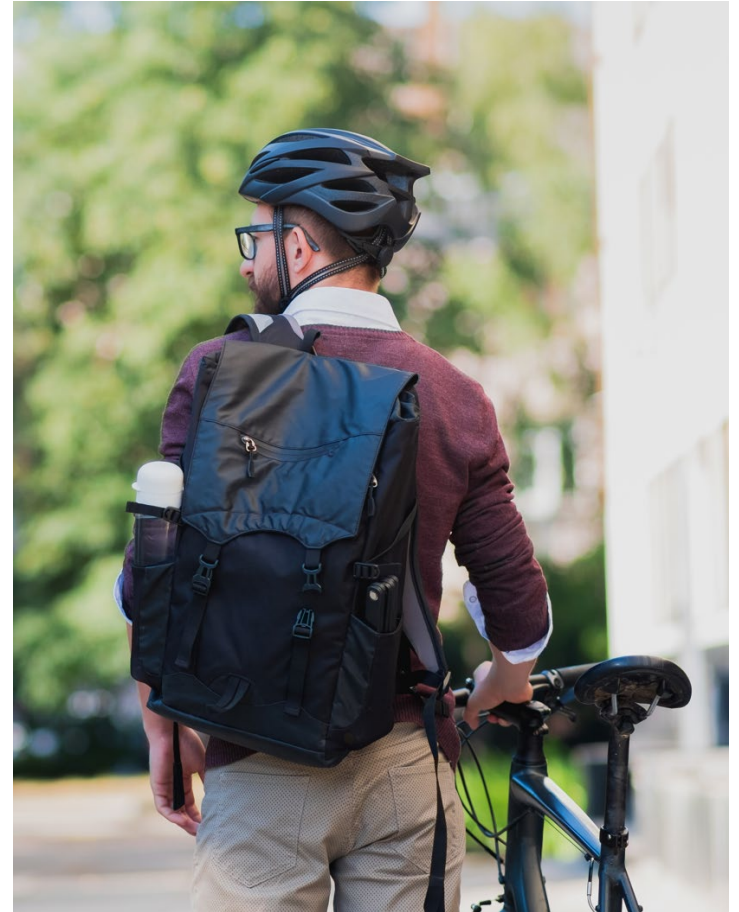
Markaðsstarf sem byggir á skilgreindum markmiðum og mælingum er líklegra til að skila vexti í greininni

Forsenda þess, að hægt sé að mæla árangur sameiginlegs markaðsstarfs og skipulagðrar sóknar, er að til staðar sé samanburðarhæf og mælanleg viðmið.

Sameiginleg stefnumörkun leggur grunn að árangursríku samstarfi greinarinnar, stjórnvalda og annarra hagaðila m.t.t. uppbyggingar innviða og kynningarstarfs

Skýr framtíðarsýn, öguð gagnahögun og markviss eftirfylgni sameiginlegra aðgerða eykur vogarafl greinarinnar í heild sinni.

KPMG